

ตลาดแรงงานไทย : ความเปราะบางภายใต้เลข ว่างงานที่ดูแข็งแกร่ง

6 ตุลาคม 2025

ตลาดแรงงานไทย : ความเปราะบางภายใต้ส่วว่างงานที่ดูแข็งแกร่ง

KEY SUMMARY

เศรษฐกิจไทยโตต่ำต่อเนื่อง ตลาดแรงงานไทยเริ่มออกอาการอ่อนแอ

แม้อัตราการว่างงานไทยจะปรับลดลงเร็วหลังวิกฤตโควิด-19 จากสูงสุด 2.25% ในช่วง Q3/2021 มาอยู่ที่ราว 1% ตั้งแต่ปี 2023 ใกล้เคียงค่าเฉลี่ยก่อนโควิดได้แล้ว แต่ภาพรวมเศรษฐกิจไทยที่เติบโตต่ำต่อเนื่องนาน เริ่มส่งผลให้ **ตลาดแรงงานไทยอ่อนแอลงในชัดเจนขึ้น** สะท้อนจากข้อมูลอัตราการว่างงานบางกลุ่มที่เริ่มปรับสูงขึ้น ขณะที่ข้อมูลการจ้างงานบางกลุ่มเริ่มปรับเด้งลง โดย **(1) อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคมสูงขึ้น** อยู่ที่ 2.3% ในเดือน ก.ค. 2025 จาก 2.1% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 และเป็นระดับสูงสุดในรอบ 3 ปี **(2) อัตราการว่างงานแรงงานอายุ น้อย (15-24 ปี) สูงขึ้น** อยู่ที่ 5.9% ณ Q2/2025 สูงสุดตั้งแต่ปี 2023 โดยเฉพาะอัตราการว่างงานแรงงานกลุ่มนี้ที่จบปริญญาตรีขึ้นไปสูงถึง 18.9% ใน Q2/2025 เติบโตจาก 16.1% ใน Q1/2025 **(3) ผู้มีงานทำลดลงต่อเนื่อง** สะสมกว่า 5 แสนคนเมื่อเทียบกับปี 2023 ซึ่งเป็นปีที่มีผู้มีงานทำสูงสุดเกือบ 40 ล้านคนหลังตลาดแรงงานฟื้นกลับมาจากโควิด และ **(4) ชั่วโมงทำงาน Full-time และล่วงเวลา (OT) ปรับลดลง** คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2% ขณะที่ผู้ทำงานไม่เต็มเวลามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 8% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 จากปี 2024 อยู่ที่ 5.8% เมื่อเทียบกับผู้มีงานทำทั้งหมด

โควิด-19 สร้างแผลเป็นในตลาดแรงงาน ทั้งด้านรายได้และการเคลื่อนย้ายแรงงาน

วิกฤตโควิด-19 ยังคงรอยแผลเป็นไว้ในตลาดแรงงานอยู่ เห็นได้จาก **(1) รายได้ที่แท้จริง (รวม OT โบนัส) พ้นเข้าข้อมูล ณ Q2/2025 ยังต่ำกว่าระดับก่อนโควิด-19 ปี 2019 อีกราว 1.2%** สะท้อนว่ารายได้แรงงานที่แท้จริงยังไม่ฟื้นเต็มที่ **(2) คุณภาพการเคลื่อนย้ายแรงงานแย่ลง** สัดส่วนแรงงานทำงานนอกระบบมีทิศทางสูงขึ้น โดยในปี 2024 สัดส่วนนี้เพิ่มเป็น 52.8% ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ รายได้เฉลี่ยต่ำกว่าแรงงานในระบบเกือบเท่าตัวและรายได้ไม่แน่นอน เข้าถึงสิทธิสวัสดิการหรือหลักประกันทางสังคมไม่มากเท่า การฟื้นตัวของรายได้แรงงานกลุ่มนี้จึงช้ากว่า และมีผลโดยตรงต่อการฟื้นตัวของภาพรวมรายได้แรงงานไทยในช่วงที่ผ่านมาและในระยะข้างหน้า

แรงงานไทย 5 ล้านคนเสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบทางตรงและอ้อมจากกำแพงภาษีสหรัฐฯ

SCB EIC ประเมินแรงงานไทยราว 5 ล้านคน (12% ของลูกจ้างทั้งหมด) เสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบทางตรงและทางอ้อมจากมาตรการกำแพงภาษีของสหรัฐฯ ผ่านการลดการจ้างงาน/ชั่วโมงทำงาน หากธุรกิจไทยแข่งขันในตลาด ทั้งในและต่างประเทศยากขึ้นจากเหตุการณ์นี้ อาจมีธุรกิจไทยที่จะได้รับผลกระทบทั้งทางตรงผ่านการส่งออกไปสหรัฐฯ หรือได้รับผลกระทบทางอ้อมผ่านกำลังซื้อโลกชะลอตัว สินค้าต่างประเทศในตลาดรุนแรงขึ้น รวมถึงการเพิ่ความเปราะบางในประเทศ ประเมินกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ยางพารา, สิ่งทอ, ยางล้อและชิ้นส่วนยานยนต์, Electronic component และ Consumer electronics & HDD สำหรับกลุ่มธุรกิจที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงปานกลาง เช่น มันสำปะหลัง, น้ำตาล, ปาล์มน้ำมัน, ทองแท่งและโรงโม่, ขนส่งและโลจิสติกส์ และค้าปลีก (สัดส่วนจ้างงานเกือบ 10% ของลูกจ้างทั้งหมด)

ตลาดแรงงานไทยยังมีข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง กระทบความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

ตลาดแรงงานไทยยังมีข้อจำกัดเชิงโครงสร้างหลายด้านที่ลดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว โดยเฉพาะ **(1) ไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์** ตั้งแต่ปี 2024 กำลังแรงงานลดลงต่อเนื่อง ขณะที่แรงงานรุ่นใหม่มีจำนวนไม่เพียงพอและยังขาดทักษะสอดคล้องกับความต้องการของตลาด **(2) พลิกภาพแรงงานลดลงต่อเนื่อง** ข้อมูล OECD Productivity Statistics พบว่า ในช่วงปี 2020-2024 พลิกภาพแรงงานไทยหดตัวเฉลี่ย 0.6% เทียบกับช่วงก่อนโควิด-19 ที่เติบโตเฉลี่ยถึง 4% สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีอยู่เดิม และถูกซ้ำเติมด้วยผลกระทบจากโควิด-19 **(3) การลงทุนทักษะแรงงานจากนายจ้างไม่ทั่วถึง** ส่งผลให้แรงงานไม่มีโอกาสเรียนรู้หรือปรับตัวสู่ทักษะใหม่ที่เป็นในยุคดิจิทัลและเศรษฐกิจสีเขียว ขณะที่แรงงานขาดโอกาสและแรงจูงใจพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ

แรงงานไทยต้องใช้กลยุทธ์ “3 ปรับ” รับมือโจทย์ท้าทาย

แรงงานไทยต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบตัวที่อาจกระทบต่อรายได้และการจ้างงาน ทั้งจากสงครามการค้านอกประเทศและความท้าทายในประเทศเอง และเริ่ม “3 ปรับ” ช่วยรับมือความเสี่ยงข้างหน้า เพราะความช่วยเหลือจากมาตรการภาครัฐทางเดียวอาจไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง และไม่ยั่งยืนเท่าการเริ่มสร้างภูมิคุ้มกันที่ตัวเอง โดย

- (1) “ปรับทักษะ” มีมุมมองเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning)** มุ่งเรียนรู้ทักษะใหม่ ใช้เทคโนโลยีเป็น (เช่น ดิจิทัล AI) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อมีทักษะใหม่พร้อมใช้ตามความต้องการของตลาดแรงงานทุกเมื่อ
- (2) “ปรับทัศนคติการเงิน” มีความยืดหยุ่นทางการเงิน (Financial resilience)** จัดการบัญชีรายรับรายจ่าย สร้างรายได้หลายทาง มีวินัยการออมและชำระหนี้ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน
- (3) “ปรับตัวทันโลก” ตามเทรนด์โลกและรูปแบบการทำงานใหม่ (Adaptability)** ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เปิดรับรูปแบบการทำงานและค่านิยมใหม่ จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงาน เรียนรู้และเปิดใจรับโอกาสใหม่ เพื่อให้อยู่รอดได้ในตลาดแรงงานยุคใหม่

อัตราการว่างงานเป็นหนึ่งในเครื่องชี้เศรษฐกิจไทยเพียงไม่กี่ตัวที่ฟื้นเร็วหลังวิกฤตโควิด-19 จากจุดสูงสุดที่ 2.25% ณ Q3/2021 เหลือ 0.9% ใน Q2/2025 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีก่อนโควิด-19 ที่ 1% ได้แล้ว ข้อเท็จจริงนี้สะท้อนภาพตลาดแรงงานที่ดูเหมือนจะกลับมาเป็นปกติ แต่หากเจาะลึกลงไปจะพบว่า ตลาดแรงงานไทยเริ่มมีอาการอ่อนใน ช้อนความเปราะบางหลายด้าน โดยเฉพาะตั้งแต่ต้นปี 2025 ทั้งการฟื้นตัวของรายได้ที่แท้จริง จำนวนผู้มีงานทำและชั่วโมงทำงานลดลง สัดส่วนคนทำงานไม่เต็มเวลามากขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นความเสี่ยงที่น่าจับตาท้ายได้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่จะเติบโตต่ำต่อเนื่องนาน ผลจากความไม่แน่นอนสงครามการค้า และความอ่อนแอของอุปสงค์ในประเทศ

ตลาดแรงงานไทยส่งสัญญาณเปราะบางขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2025

แม้อัตราการว่างงานไทย ณ Q2/2025 อยู่ในระดับต่ำใกล้ 1% แต่ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยที่เติบโตต่ำต่อเนื่องนาน สาเหตุจากภาคการผลิตฟื้นช้า นักท่องเที่ยวต่างชาติหดตัวตั้งแต่ต้นปี และความไม่แน่นอนของนโยบายภาษีตอบโต้

ของสหรัฐฯ เริ่มส่งผลกระทบต่อการทำงาน โดยเฉพาะหลังปี 2024 เครื่องชี้ตลาดแรงงานเชิงลึกเริ่มส่งสัญญาณเปราะบางใน 3 มิติ

1. อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคม และอัตราการว่างงานกลุ่มอายุน้อย (15-24 ปี) เร่งตัวต่อเนื่อง

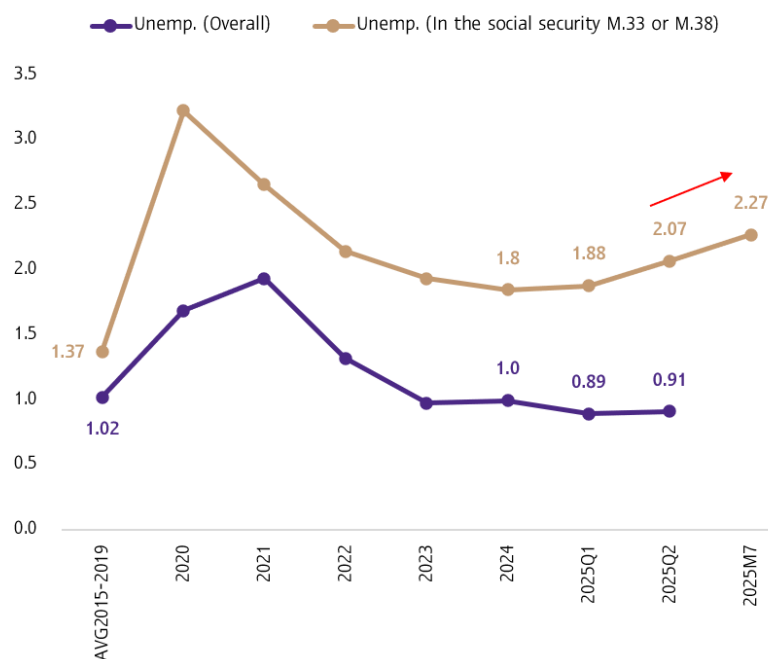
1.1 อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคม ม.33 หรือ ม.38¹ สูงสุดในรอบ 3 ปี อยู่ที่ 2.3% ในเดือน ก.ค. เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก 2.1% ในช่วงครึ่งแรกของปี โดยจำนวนผู้ขอรับผลประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานอยู่ที่ราว 2.75 แสนคน สูงสุดนับตั้งแต่ Q1/2022 และมีจำนวนผู้มีงานทำในระบบประกันสังคมราว 12.15 ล้านคน (รูปที่ 1)

1.2 อัตราการว่างงานแรงงานอายุน้อย (อายุ 15-24 ปี) สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2023 อยู่ที่ 5.9% ใน Q2/2025 เร่งตัวเร็วจาก 5.3% ใน Q1/2025 (รูปที่ 2 ซ้าย) และอัตราการว่างงานแรงงานกลุ่มนี้ที่จบปริญญาตรีขึ้นไปสูงขึ้นอยู่ที่ 18.9% ใน Q2/2025 เร่งตัวจาก 16.1% ใน Q1/2025 (รูปที่ 2 ขวา) สะท้อนให้เห็นถึงการเข้าถึงตำแหน่งงานได้ยากขึ้นสำหรับแรงงานที่ขาดประสบการณ์ สอดคล้องกับงานศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ใน Q4/2024 พบว่า จากประกาศรับสมัครงานออนไลน์ 23 เว็บไซต์ 221,339 ตำแหน่ง มีเพียง 1 ใน 5 ของตำแหน่งงานทั้งหมด หรือราว 22% เป็นตำแหน่งที่ไม่ต้องการประสบการณ์ทำงาน และมากกว่า 63% ต้องการผู้มีประสบการณ์ทำงานมาก่อน

รูปที่ 1 : อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคมเร่งตัวสูงขึ้นต่อเนื่องแตะระดับสูงสุดในรอบ 2 ปี

อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคมเร่งตัวต่อเนื่อง แม้อัตราการว่างงานโดยรวมยังทรงตัว

หน่วย : %, ต่อกำลังแรงงาน

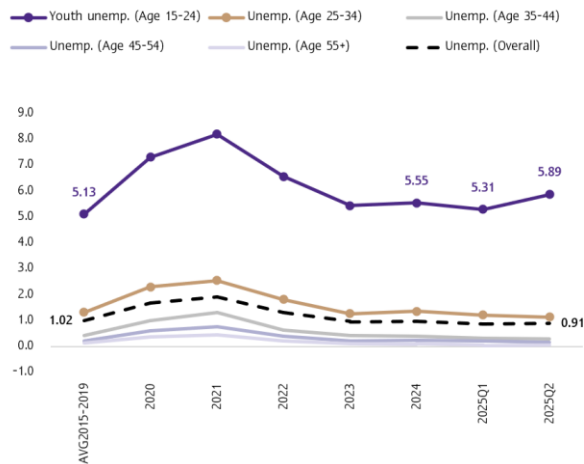
ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักงานประกันสังคม และ CEIC

¹ อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคม ม.33 หรือ ม.38 คือ สัดส่วนผู้ประกันตน ม.33 หรือ ม.38 ที่ขอรับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานต่อจำนวนผู้ประกันตน ม.33 หรือ ม.38 ทั้งหมด (ม.33 คือ ผู้ประกันตนภาคบังคับ หรือลูกจ้างเอกชนที่ทำงานกับนายจ้างทั่วไป ซึ่งเป็นมาตราหลักของระบบประกันสังคม และ ม.38 เป็นช่วงเวลาสำหรับผู้ประกันตน ม.33 สิ้นสภาพลูกจ้าง แต่ยังได้รับความคุ้มครองจากประกันสังคมนาน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ออกจากงาน ในช่วงนี้ยังคงได้สิทธิประโยชน์บางอย่าง เช่น รักษาพยาบาล เงินทดแทนการขาดรายได้จากการเจ็บป่วย)

รูปที่ 2 : อัตราการว่างงานของกลุ่มอายุน้อย (15-24 ปี) ที่จบปริญาตรขึ้นไปถึงตัวขึ้น

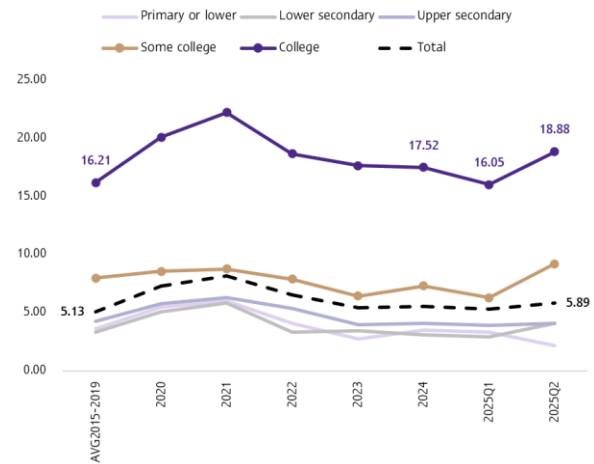
อัตราการว่างงานของเด็กจบใหม่ปรับสูงขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2025

หน่วย : %, ต่อกำลังแรงงานในแต่ละช่วงอายุ

อัตราการว่างงานของเด็กจบใหม่ที่เรียนจบปริญาตรขึ้นไปถึงตัวสูงขึ้นไปใน Q2/2025

หน่วย : %, ต่อกำลังแรงงานในช่วงอายุ 15 - 24 ปี

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ผู้มีงานทำลดลงต่อเนื่อง ล่าสุดหายไปถึง 5 แสนคนจากปี 2023

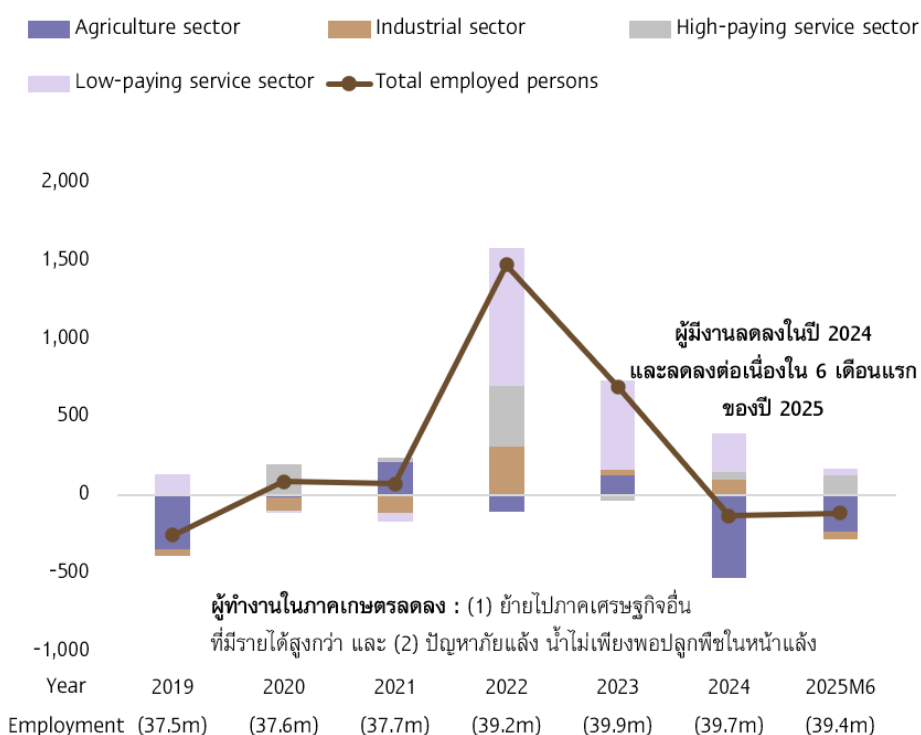
จำนวนผู้มีงานทำเริ่มปรับลดลงตั้งแต่ปี 2024 และต่อเนื่องช่วงครึ่งแรกของปีนี้ โดยผู้มีงานทำในภาคเกษตรลดลง 231,230 คน ในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการย้ายไปทำงานในภาคเศรษฐกิจอื่นที่รายได้สูงกว่า และปัญหาภัยแล้งในช่วงปี 2024 ทำให้น้ำไม่พอเพาะปลูกพืชในหน้าแล้งและผลผลิตออกน้อย ความต้องการจ้างงานในภาคเกษตรจึงมีลดลง นอกจากนี้ จำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมปรับลดลงในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 ที่ 50,130 คน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากภาคการผลิตที่ยังหดตัวและอุปสงค์ในประเทศที่ยังอ่อนแอ

ในส่วนผู้มีงานทำในภาคบริการแม้ยังขยายตัวได้ต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 แต่เป็นการขยายตัวของในอัตราที่ลดลง และเป็นการลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2022 หลังผู้มีงานทำในภาคบริการขยายตัวสูงสุดภายหลังการระบาดของโควิด-19 เริ่มคลี่คลายทำให้มีแรงงานกลับมาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ในภาพรวมจำนวนผู้มีงานทำในตลาดแรงงานไทยลดลงมากถึงราว 5 แสนคนนับจากปี 2023 ที่ผู้มีงานทำอยู่ในระดับสูงสุดเกือบ 40 ล้านคน (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 : การจ้างงานเริ่มปรับเฝ้าลงตั้งแต่ปี 2024 ในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม

ผู้จ้างงานทำโดยรวมหดตัว โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมลดลงมากที่สุดตั้งแต่ก่อน COVID-19

หน่วย : พันคน, การเปลี่ยนแปลงของผู้จ้างงานทำ (เทียบกับปีก่อนหน้า)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

3. ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยลดลงต่อเนื่อง และผู้เสมือนว่างงานเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2025

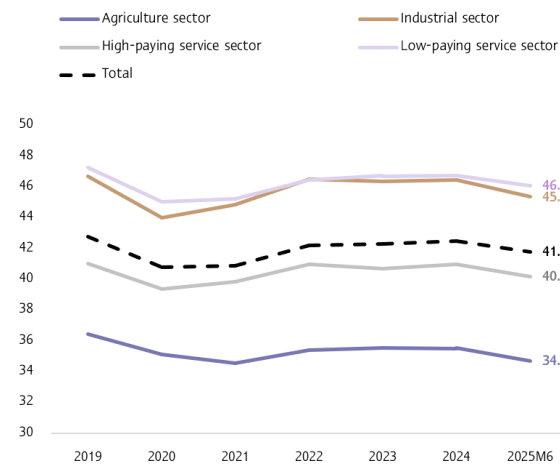
ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2025 ลดลงทุกภาคการผลิตหลัก (ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการกลุ่มรายได้สูง/ต่ำ) โดยชั่วโมงทำงานเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 41.8 ชั่วโมง/สัปดาห์ ต่ำกว่าระดับก่อนโควิด-19 ในปี 2019 ที่ 42.8 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอดคล้องกับข้อมูลสัดส่วนผู้เสมือนว่างงาน² ในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ที่เพิ่มขึ้นเป็น 8% จาก 5.8% ในปี 2024 (โดยเฉพาะใน Q1/2025 สัดส่วนผู้เสมือนว่างงานสูงถึง 11% สูงสุดในรอบ 4 ปี นับตั้งแต่ Q1/2021) แบ่งเป็นผู้เสมือนว่างงานในภาคเกษตร 3.6% และผู้เสมือนว่างงานนอกภาคเกษตร 4.4% ขณะที่สัดส่วนผู้ทำงานเต็มเวลาและผู้ทำงานล่วงเวลาปรับลดลง สัญญาณเหล่านี้สะท้อนว่า ภาคธุรกิจเริ่มลดการจ้างงาน ผ่านการลดชั่วโมงการทำงาน หรือเปลี่ยนรูปแบบการจ้างงาน จากรูปแบบงานประจำเป็นงานพาร์ทไทม์/งานชั่วคราว ส่งผลโดยตรงต่อรายได้แรงงานในระยะข้างหน้าที่มีแนวโน้มขยายตัวต่ำ (รูปที่ 4)

² ผู้เสมือนว่างงาน (นิยามของสำนักงานสถิติแห่งชาติ) หมายถึง ผู้ที่ทำงานไม่เกิน 24 ชั่วโมง/สัปดาห์ แบ่งเป็น ผู้เสมือนว่างงานในภาคเกษตร (ทำงานไม่เกิน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์) และผู้เสมือนว่างงานนอกภาคเกษตร (ทำงานไม่เกิน 24 ชั่วโมง/สัปดาห์)

รูปที่ 4 : ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยปรับลดลง และพื้เสมือนว่างงานเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2025

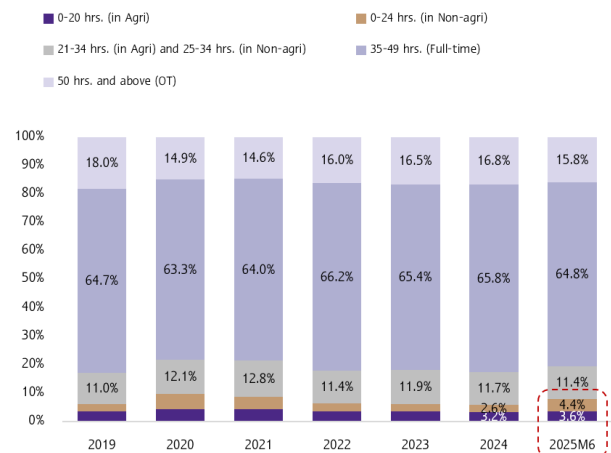
ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยของผู้มีงานในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 ปรับลดลงในทุกสาขาการผลิต

หน่วย : ชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์

สัดส่วนผู้เสมือนว่างงานปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ผู้ทำงานเต็มเวลาและล่วงเวลาลดลง

หน่วย : %, ต่อผู้มีงานทำ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

โควิด-19 สร้างเฟลปเป็นในตลาดแรงงาน ทั้งด้านรายได้และการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นอกจากสัญญาณการเร่งตัวของการทำงานบางกลุ่ม คนมีงานทำลดลง และคนทำงานไม่เต็มเวลาลดลงตั้งแต่ปี 2024 ตลาดแรงงานไทยยังได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ที่ทิ้งรอยแผลเป็นไว้นานหลายปี โดยรายได้แรงงานยังฟื้นไม่เต็มที่ และโครงสร้างตลาดแรงงานเคลื่อนย้ายไปทำงานนอกระบบมากขึ้น ยิ่งซ้ำเติมความเปราะบาง สะท้อนจาก

1. รายได้แรงงานที่แท้จริงยังต่ำกว่าก่อนโควิด-19

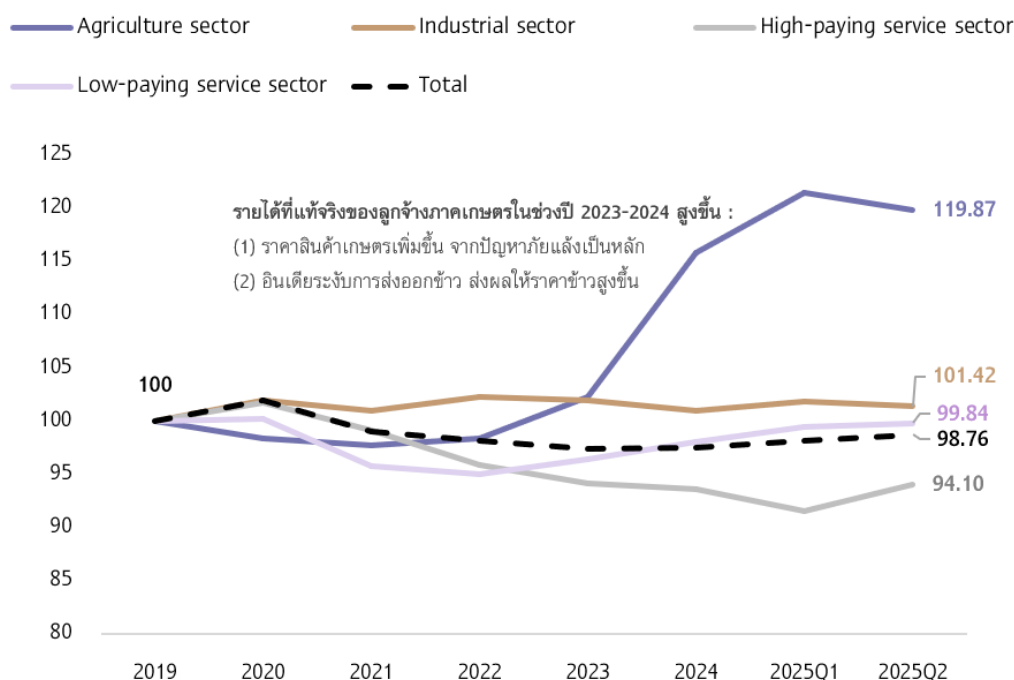
รายได้แรงงานที่แท้จริงในภาพรวมฟื้นตัวช้าต่อเนื่อง (คำนวณจากรายได้รวม OT และโบนัสในรูป Nominal term ปรับด้วยผลของเงินเฟ้อ) ข้อมูล ณ Q2/2025 ยังต่ำกว่าระดับก่อนโควิด-19 ในปี 2019 ถึง 1.2% รายได้แรงงานไทยหักผลของเงินเฟ้อยังไม่ฟื้นจากช่วงโควิด-19 หลังเวลาผ่านมานานกว่า 5 ปี โดยเฉพาะภาคบริการรายได้สูง (ภาคบริการที่ลูกจ้างมีรายได้เฉลี่ยเกิน 17,000 บาทต่อเดือน) ซึ่งรายได้แรงงานกลุ่มนี้จะลดตัวต่อเนื่อง สำหรับภาคอุตสาหกรรม แม้รายได้แรงงานกลุ่มนี้ฟื้นตัวสูงกว่าระดับก่อนโควิด-19 แล้ว แต่เห็นสัญญาณกลับมาชะลอตัวในช่วงครึ่งแรกของปีนี้

สำหรับภาคเกษตร แม้รายได้ของแรงงานกลุ่มนี้ฟื้นตัวดี สูงกว่าระดับก่อนโควิด-19 มาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากในช่วงปี 2023-2024 ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้นจากเหตุภัยแล้ง และอินเดียระงับการส่งออกข้าวทำให้ราคาข้าวโลกสูงขึ้น แต่ในระยะข้างหน้าคาดว่า ราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มหดตัวตามเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงจากผลสงครามการค้า ค่าเฉลี่ยรายได้ที่แท้จริงของแรงงานภาคเกษตรอยู่ที่ 8,238 บาท/เดือน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายได้แท้จริงในภาพรวมที่ 16,019 บาท/เดือนใน Q2/2025 ทำให้เห็นว่ารายได้แท้จริง (รวม OT โบนัส) ในระยะข้างหน้ายังคงมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง (รูปที่ 5)

รูปที่ 5 : รายได้แรงงานที่แท้จริง (รวม OT โบนัส) ยังต่ำกว่าก่อนวิกฤตโควิด-19

รายได้ที่แท้จริง (รวม OT โบนัส) ของลูกจ้างภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่รายได้สูงชะลอตัวตั้งแต่ COVID-19

หน่วย : ดัชนี (2019 = 100), การเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยในรอบ 1 ปี

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

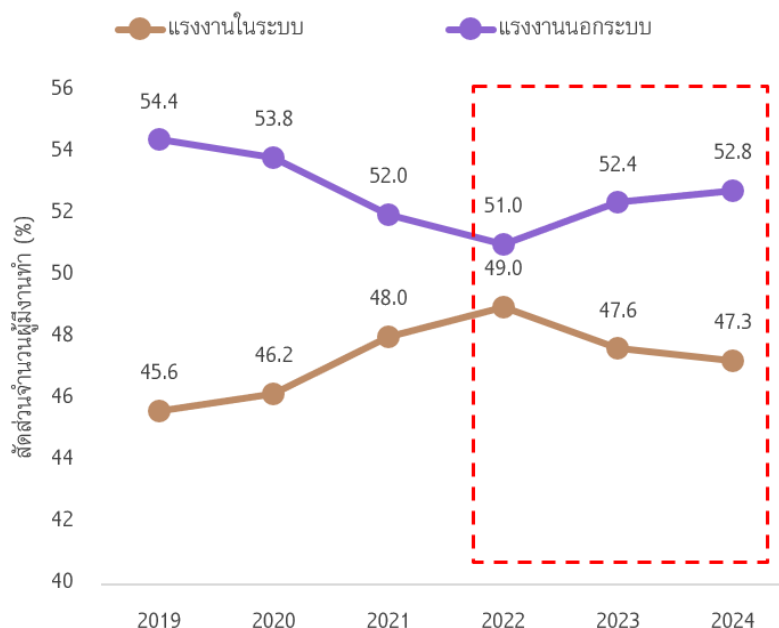
2. แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนสูงขึ้น

แม้ภาพรวมการจ้างงานดีขึ้นต่อเนื่องอย่างรวดเร็วหลังโควิด-19 เริ่มคลี่คลาย แต่คุณภาพการเคลื่อนย้ายแรงงานกลับแย่ลง โดยแรงงานนอกระบบ (ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการขนาดเล็กหรือคนทำงานที่ไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคมตาม ม.33 และไม่มีสัญญาจ้างถาวร หรือไม่ได้รับสวัสดิการตามกฎหมายแรงงานกำหนด) มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2023 ประเทศไทยมีแรงงานนอกระบบมากถึง 21 ล้านคนในปี 2024 หรือคิดเป็น 52.8% ของแรงงานทั้งหมด (รูปที่ 6) ซึ่งแรงงานนอกระบบมีรายได้ต่ำกว่าแรงงานในระบบเกือบเท่าตัว และยังมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ขาดการเข้าถึงสวัสดิการหรือหลักประกันทางสังคม ทำให้รายได้แรงงานกลุ่มนี้ผันตัวซ้ำ ส่งผลให้รายได้แรงงานในภาพรวมในระยะข้างหน้าจะยังขยายตัวต่ำ ท่ามกลางปัญหาหนี้ครัวเรือนสูงและเศรษฐกิจไทยที่ยังเปราะบาง

รูปที่ 6 : แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนสูงขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2022

สัดส่วนจำนวนผู้มีงานทำนอกระบบเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง

หน่วย : % ของผู้มีงานทำ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

SCB EIC ประเมินแรงงานราว 5 ล้านคนเสี่ยงสูงที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้ารอบใหม่

แม้ไทยจะเจรจาข้อตกลงการค้าที่มีตอบโต้กับสหรัฐฯ เหลือ 19% ใกล้เคียงคู่แข่งได้ และไทยยื่นข้อเสนอใหม่ที่น่าสนใจ รูปแบบการเปิดตลาดเพิ่มเติมจากข้อเรียกร้องของสหรัฐฯ โดยเฉพาะภาคเกษตร จะช่วยลดผลกระทบต่อการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ และลดความกังวลของเกษตรกรและผู้ประกอบการไทยจากการเปิดตลาดให้สหรัฐฯ ลงได้บ้าง แต่ในระยะข้างหน้ายังต้องจับตาความสามารถในการแข่งขันของภาคส่งออกไทยที่ยังเผชิญแรงกดดันจากคู่แข่งที่เสียภาษีนำเข้าตลาดสหรัฐฯ ในอัตราแตกต่างกัน และเงินบาทแข็งค่าเร็วเทียบคู่แข่งสำคัญอาจเป็นอีกปัจจัยกดดันความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกไทย

แนวโน้มของภาคธุรกิจไทยโดยรวมยังมีความเสี่ยงอยู่มากจากความไม่แน่นอนในช่วงข้างหน้า โดยเฉพาะธุรกิจส่งออกที่เน้นตลาดสหรัฐฯ รวมถึงความเสี่ยงเพิ่มเติมจาก (1) สินค้าส่งออกที่มี Import content สูง เสี่ยงจะถูกสหรัฐฯ เก็บภาษีสวมสิทธิเพิ่มเป็น 40% (2) การแข่งขันด้านราคาในตลาดสหรัฐฯ จะรุนแรงมากขึ้น กระทบ Margin ของผู้ประกอบการ และ (3) การรับมือปัญหา Import flooding และการปกป้องตลาดภายในประเทศทั่วโลกที่จะรุนแรงขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยจะมีแนวโน้มขยายตัวต่ำต่อเนื่อง และกระทบการจ้างงานของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในภาพรวม SCB EIC ประเมินอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ ยางพารา, สิ่งทอ, ยางล้อและชิ้นส่วนยานยนต์, Electronic component, Consumer electronics & HDD, Home appliances, เหล็ก, กุ้ง, เม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก, Power electronics และยานยนต์ (รูปที่ 7) โดยลูกจ้างในกลุ่มธุรกิจเสี่ยงสูงเหล่านี้ที่อาจได้รับผลกระทบราว 4.9 ล้านคน (หรือ 12.3% ของลูกจ้างทั้งหมด รายได้แท้จริง (รวมโบนัส OT) เฉลี่ย 15,333 บาท/เดือน) และสำหรับกลุ่มธุรกิจที่จัดอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงปานกลาง ได้แก่ มันสำปะหลัง, น้ำตาล, ปาล์มน้ำมัน, อาหารสัตว์เลี้ยง, อาหาร

ปศุสัตว์, ยานยนต์เชิงพาณิชย์, จักรยานยนต์, ท่องเที่ยวและโรงแรม, อสังหาริมทรัพย์ที่อยู่อาศัย, อสังหาริมทรัพย์เชิงพาณิชย์, นิคมอุตสาหกรรม, ผู้ค้าเหล็ก, ขนส่งและโลจิสติกส์, ค้าปลีก, ผักผลไม้สดและแปรรูป และวัสดุก่อสร้าง โดยลูกจ้างอาจได้รับผลกระทบราว 3.9 ล้านคน (หรือเกือบ 10% ของลูกจ้างทั้งหมด รายได้แท้จริง (รวมโบนัส OT) เฉลี่ย 14,638 บาท/เดือน)

ในภาพรวมลูกจ้างอาจได้รับผลกระทบจากกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงและความเสี่ยงปานกลางรวมกว่า 8.7 ล้านคน (ราว 20% ของลูกจ้างทั้งหมด) ผ่านการถูกเลิกจ้าง ลดการจ้างงาน หรือลดชั่วโมงทำงาน หากเปรียบเทียบข้อมูลการจ้างงานในเดือน ก.ค. กับช่วง 6 เดือนแรกของปี 2025 เริ่มเห็นสัญญาณการเลิก/ลดการจ้างงานชัดเจนขึ้น โดยกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงจ้างงานลดลง 256,619 คน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยางพารา, สิ่งทอ, อาหารทะเล (กุ้ง) และยานยนต์ สำหรับกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงปานกลางจ้างงานลดลง 470,852 คน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง, น้ำตาล, ปาล์ม น้ำมัน, อาหารสัตว์เลี้ยง, ยานยนต์เชิงพาณิชย์, เหล็ก, ขนส่ง และโลจิสติกส์ (รูปที่ 8)

รูปที่ 7 : มาตรการกีดกันของสหรัฐฯ เพิ่มความเสี่ยงต่อธุรกิจไทย ผ่านผลกระทบทางตรงและอ้อม

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

รูปที่ 8 : แรงงานราว 5 ล้านคนอยู่ในอุตสาหกรรมเสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบจากสงครามการค้ารอบใหม่

ประเภทธุรกิจที่มีความเสี่ยง (ข้อมูล H1/2025)	ผู้มีงานทำ (ล้านคน)	สัดส่วน ผู้มีงานทำ(%)	รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ย (รวมโบนัส OT)	Δผู้มีงานทำ (25H1-24H1)	Δผู้มีงานทำ (Jul25-25H1)
1. กลุ่มธุรกิจเสี่ยงสูง	4.86	12.3%	15,333	0.272	-0.257
ยางพารา	2.23	5.7%	6,837	0.101	-0.375
สิ่งทอ	0.67	1.7%	12,374	-0.013	-0.062
ยางล้อและชิ้นส่วนยานยนต์	0.48	1.2%	18,013	0.031	0.075
Electronic Components	0.45	1.1%	17,076	0.081	0.086
เม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก	0.30	0.8%	16,373	0.018	0.003
กุ้ง	0.28	0.7%	11,409	0.032	-0.074
ยานยนต์	0.14	0.4%	21,989	0.013	-0.012
Power Electronics	0.09	0.2%	16,009	-0.023	0.009
Consumer Electronics & HDD	0.08	0.2%	17,053	0.015	0.041
Home Appliances	0.07	0.2%	15,384	0.002	0.029
เหล็ก	0.05	0.1%	16,147	0.015	0.024
2. กลุ่มธุรกิจเสี่ยงปานกลาง	3.87	9.8%	14,638	-0.120	-0.471
3. กลุ่มธุรกิจสาขาอื่น ๆ	30.76	77.9%	16,087	-0.232	0.833
รวม	39.50	100%	15,958	-0.080	0.105

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

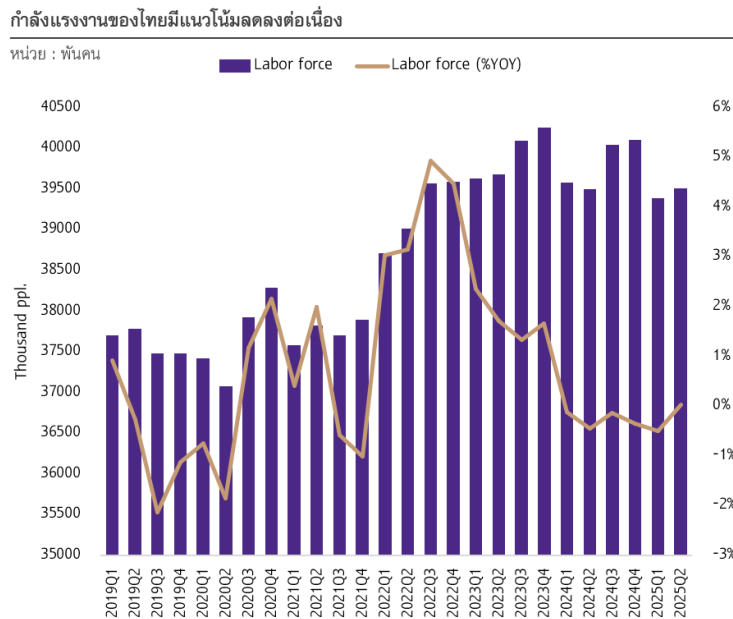
ตลาดแรงงานไทยยังมีข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง กระทบความสามารถแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว

ตลาดแรงงานไทยยังมีความท้าทายจากแรงกดดันเชิงโครงสร้างที่จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว ได้แก่

1. ปัญหาสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Aged society) ไทยเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยตั้งแต่ปี 2005 และกลายเป็นประเทศสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Aged society) ตั้งแต่ปี 2024 เนื่องจากสัดส่วนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมดสูงขึ้นเป็น 20.8% สูงกว่าเกณฑ์ 20% ตามที่สหประชาชาตินิยามไว้ สัดส่วนผู้สูงอายุไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในระยะข้างหน้า รายงานสถานการณ์ประชากรของประเทศไทย ปี 2024 ของกระทรวงมหาดไทย พบว่า ประชากรไทยรวม 65,951,179 คน มีเด็กเกิดใหม่เพียง 462,240 คน ขณะที่มีผู้เสียชีวิต 571,646 คน ทำให้อัตราการเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติ (อัตราการเกิด - อัตราการเสียชีวิต) อยู่ที่ -0.17% ติดลบ 4 ปีติดต่อกัน อัตราการเจริญพันธุ์รวม (Total Fertility Rate – TFR) แสดงจำนวนลูกต่อผู้หญิง 1 คนตลอดวัยเจริญพันธุ์ ในปี 2024 อยู่ที่ 1.0 ต่ำกว่าระดับทดแทนประชากรของไทยที่ 2.1 สะท้อนว่า ไทยมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่เด็กเกิดก็ต่ำมากเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรของไทยจะส่งผลโดยตรงต่อกำลังแรงงานในอนาคต กำลังแรงงานไทยมีแนวโน้มปรับลดลงต่อเนื่องหลังจากเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วง Q4/2023 ที่ 40.25 ล้านคน และเริ่มหดตัวต่อเนื่องหลังจากนั้นเฉลี่ยปีละ -0.3%YOY (รูปที่ 9)

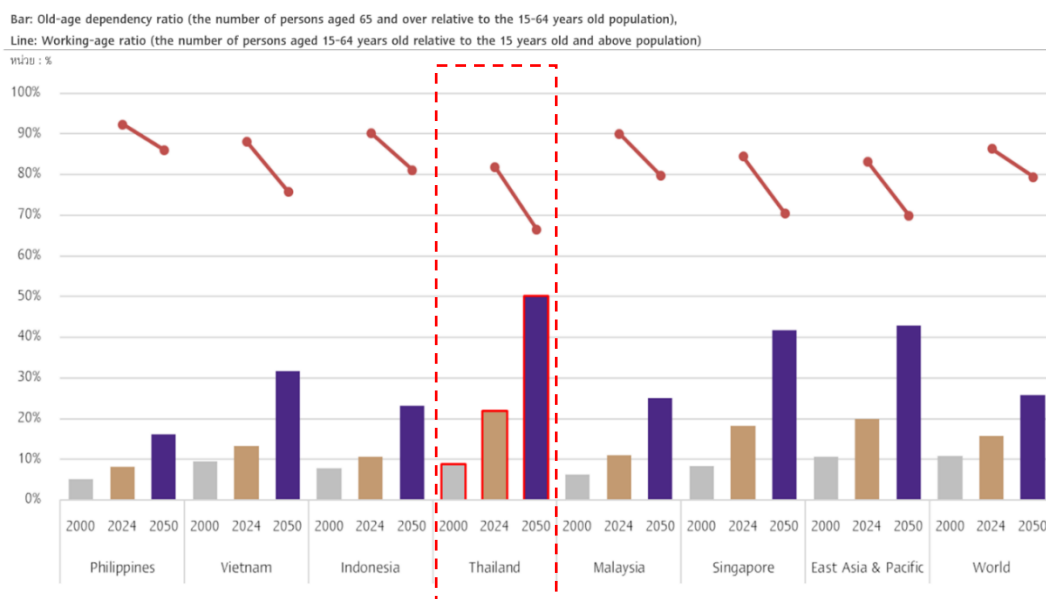
รูปที่ 9 : กำลังแรงงานไทยผ่านจุดสูงสุดในปี 2023 และหดตัวเฉลี่ยปีละ 0.3% นับจากนั้น

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

งานศึกษาของ World Bank (2024) ระบุว่าไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีแนวโน้มผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ขณะที่ผู้ทำงานลดลงเร็วสุดในโลก โดยพบว่า อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยทำงาน (Old-age dependency ratio) อยู่ที่ 22% และมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็น 50% ในปี 2050 จากทั้งจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และประชากรวัยทำงานมีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องและรุนแรงขึ้น จากสัดส่วนราว 70% ในปี 2024 เหลือเพียง 59% ภายในปี 2050 (รูปที่ 10)

รูปที่ 10 : สัดส่วนผู้สูงอายุในไทยเพิ่มขึ้นเร็ว ขณะที่สัดส่วนคนวัยทำงานลดลงเร็วกว่าประเทศ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ World Bank และ Population estimates and projections

2. ผลผลิตภาพแรงงานไทย (Labor productivity) ลดลงมาก ข้อมูลองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) เผยว่าผลผลิตภาพแรงงานไทย ช่วงปี 2020-2024 ลดลง 0.6% ลดลงมากจากช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ผลผลิตภาพแรงงานยังโตใกล้ 4% (OECD, 2025)³ อาจสะท้อนผลจากปัญหาเชิงโครงสร้างที่สะสมอยู่เดิม ซ้ำเติมด้วยแผลเป็นโควิด-19 โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง รวมทั้งการลงทุนภาครัฐทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและทุนมนุษย์ที่ไม่สูงนัก ทำให้ประเทศขาดการลงทุนพัฒนาทักษะแรงงาน เป็นอีกปัจจัยทำให้แรงงานไม่สามารถปรับตัวตามเทคโนโลยีใหม่ได้ ส่งผลกดดันการฟื้นตัวของรายได้ในระยะข้างหน้า

แรงงานไทยต้องใช้กลยุทธ์ “3 ปรับ” รับมือโจทย์ท้าทาย

ท่ามกลางสงครามการค้าที่ทำให้เศรษฐกิจไทยพึ่งพาอุปสงค์ภายนอกมาก ในขณะที่ความเปราะบางของภาคครัวเรือนและธุรกิจในประเทศยังจุดรั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ตลอดจนการเข้ามาของเทคโนโลยีอย่าง AI ที่เริ่มทดแทนแรงงานได้มากขึ้น ล้วนเป็นปัจจัยกดดันต่อตลาดแรงงานไทยส่งผลต่อการจ้างงานที่ลดลงในระยะข้างหน้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การรอคอยความช่วยเหลือจากมาตรการภาครัฐเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ แรงงานจึงต้องตระหนักถึงปัญหาและรับ “ปรับ” เพื่อรับมือกับสิ่งที่เข้ามาโดยควรคำนึงถึง

1. “ปรับทักษะ” สร้างมุมมองเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) มุ่งเรียนรู้ทักษะใหม่หลากหลาย (Multi-skilled) ตามความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนเร็ว พร้อมเรียนรู้การประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเสริมศักยภาพการทำงาน เช่น AI ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ปรับกระบวนการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนทักษะและประยุกต์ใช้ตามความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างรวดเร็ว

2. “ปรับทัศนคติการเงิน” สร้างความยืดหยุ่นทางการเงิน (Financial resilience) ช่วยรับมือความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ โดยประเมินรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอให้เข้าใจสถานะการเงินตนเอง และสามารถวางแผนการใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หาทางสร้างรายได้หลายทาง ลดรายจ่ายไม่จำเป็นและปรับพฤติกรรมการบริโภคให้เหมาะสมเพิ่มสัดส่วนเงินออมเพื่อฉุกเฉิน รวมถึงการวางแผนชำระหนี้ให้มีวินัย โดยจัดลำดับความสำคัญของหนี้ กำหนดแผนชำระหนี้ตามกำลัง เพื่อลดภาระทางการเงินในระยะยาว

3. “ปรับตัวทันโลก” ตามเทรนด์โลกและรูปแบบการทำงานใหม่ (Adaptability) ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เปิดรับรูปแบบการทำงานและค่านิยมใหม่ จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงาน เรียนรู้ และเปิดใจรับโอกาสใหม่ เพื่อให้อยู่รอดได้ในตลาดแรงงานยุคใหม่

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/labor-market-061025>

Disclaimer: This article is made by The Siam Commercial Bank (“SCB”) for the purpose of providing information and analysis only. Any information and analysis herein are collected and referred from public sources which may include economic information, marketing information or any reliable information prior to the date of this document. SCB makes no representation or warranty as to the accuracy, completeness and up-to-dateness of such information and SCB has no responsibility to verify or to proceed any action to make such information to be accurate, complete, and up-to-date in any respect. The information contained herein is not intended to provide legal, financial or tax advice or any other advice, and it shall not be relied or referred upon proceeding any transaction. In addition, SCB shall not be liable for any damages arising from the use of information contained herein in any respect.

³ รายงาน OECD (2025), Strengthening Productivity Analysis for Policymaking in Thailand, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/0b8d13ac-en>. และ OECD Productivity Statistics. OECD (2025)

ผู้เขียนบทความวิเคราะห์

ณฐพงศ์ ตันติจิรานนท์ (nathapong.tuntichiranon@scb.co.th)

นักเศรษฐศาสตร์

ดร.ปุณยวัฒน์ ศรีสิงห์ (poonyawat.sreesing@scb.co.th)

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ภักพล ตันติวิชช์ (pakkapon.tontiwich@scb.co.th)

นักเศรษฐศาสตร์

MACROECONOMICS RESEARCH

ดร. ยรรยง ไทเจริญ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานวิจัยเศรษฐกิจและความยั่งยืน ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ดร.ฐิติมา ชูเชิด

ผู้อำนวยการอาวุโส พุทธบริหารฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

ดร.ปุณยวัฒน์ ศรีสิงห์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

นนท์ พดุมศิริ

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วิษาล กุลาดี

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กฤษลิน จารุชาติ

นักเศรษฐศาสตร์

ณฐพงศ์ ตันติจิรานนท์

นักเศรษฐศาสตร์

ภักพล ตันติวิชช์

นักเศรษฐศาสตร์

ภาวิธ แสงสวัสดิ์

นักเศรษฐศาสตร์

ท่านพึงพอใจต่อบทวิเคราะห์นี้เพียงใด?

ความเห็นของท่าน สำคัญกับเรา

ร่วมตอบแบบสอบถาม 7 ข้อ
เพื่อนำไปพัฒนามาตรวิเคราะห์ของ
SCB EIC ต่อไป

คลิกเพื่อทำ
แบบสอบถาม

“Economic and business
intelligence for effective
decision making”

ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

เจาะลึก

สถานการณ์เศรษฐกิจ

เกาะติด

การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผล
ต่อภาคธุรกิจ

อัปเดต

ประเด็นร้อนที่ไม่ควรพลาด

Stay connected

Find us at

@scbeic |

www.scbeic.com